

EIRIOLYDDION PYSGOD GWYLLT CYMRU

Taflen Ffeithiau

Y BRITHYLL

Salmo trutta

Disgrifiad – Triga'r brithyll mewn dyfroedd oer a glan sydd wedi eu hocsigeneiddio'n dda. Maent yn claddu eu hwyau mewn nythod yng ngraean di-laid afonydd a nentydd rhwng Hydref a Rhagfyr ble y maent yn datblygu dros gyfnod o bedwar mis. Wedi deor mae'r sil yn chwilio am ddŵr bas sy'n llifo'n dawel gyda digon o dyfiant a chreigiau i gynnig lloches rhag ysglyfaethwyr a llifogydd. Wrth iddynt dyfu yn leisiaid maent yn symud i ddyfroedd dyfnach a chyflymach gyda sawl yn mudo gyda'r llif wrth chwilio am amgylchedd addas yn nyfroedd afonydd mwy neu mewn llynnoedd. Mae brithyll yn byw, fel arfer, rhwng chwech ag wyth o flynyddoedd, yn dibynnu ar eu graddfa tyfiant a'r nifer o weithiau maent yn llwyddo silio, a hynny yn ei dro yn aml yn dibynnu ar eu gallu i fudo yn ôl i'w nentydd genedigol.

Llun Linda Nyman

Brithyll benywaidd a gwrywaidd

Statws – Mae eu amrywiaeth eang a'r gallu i addasu wedi caniatáu i frithyll ffynnu yn ein afonydd ers yr Oes Ia gan lwyddo ail-sefydlu eu hunain mewn afonydd drefol oedd gynt yn dioddef llygredd enbyd. Fodd bynnag, maent yn awr dan bwysau drwm oherwydd amryw weithgareddau fel llygredd amaethyddol gwasgaredig, sychu tir a choedwigaeth, ynni hydro a rheolaeth gwan o bysgodfeydd. Allweddol i'w llwyddiant hir-dymor yw lleihau y pwysau hyn cyn i boblogaethau gwyllt gyrraedd niferoedd argyfyngys.

Gwerth – Mae'r brithyll yn rhywogaeth gynhenid, eiconig yng Nghymru, ac yn arwyddol o lendid dŵr afon ac iechyd cyffredinol tiroedd ei dalgylch. Treulir deiliaid trwyddedau 1.7 miliwn o ddyddiau yn genweirio ar bysgodfeydd mewndirol gyda 690,000 o'r rhain yn benodol am frithyll. Mae pysgota am salmonidau yng Nghymru yn cynnal tua £20miliwn mewn incwm yr aelwyd a dros 1000 o swyddi.

Bygythiadau –

- Llif isel dros gyfnodau hir (e.e. tynnu dŵr neu newid hinsawdd) a rhwystrau i fudo (e.e. coredau ac ynni dŵr)
- Llygredd (e.e. o ddiwydiant, amaethyddiaeth a choedwigaeth)
- Pysgota anghyfreithlon neu heb ei reoli'n gywir
- Dirywiad cynefinoedd

Gwybodaeth ychwanegol -

Am ragor o wybodaeth am y brithyll ewch at wefan y Wild Trout Trust.

www.wildtrout.org

I ddarllen rhagor ar werth ariannol genweirio cliciwch ar y linc isod neu ewch at www.gov.uk a chwiliwch am

[Economic evaluation of inland fisheries](#)

Gweithredoedd angenrheidiol –

- Hyrwyddo gwerth poblogaethau brithyll ac afonydd iach
- Newid rheolau tynnu dŵr a chael gwared a rhwystrau i fudo
- Gwell reolaeth ar bysgota
- Ail sefydlu gwlyptiroedd yr uwchdiroedd a chynyddu coedwigoedd collddail ar lannau afonydd er mwyn osgoi gorlifo ac asideiddio
- Defnydd effeithiol o reolau ac anogaethau er mwyn hybu dulliau amaethu da
- Gwella cynefinoedd yn hytrach na stocio

Eiriolydd y brithyll

Kirsty Williams AC

WILD FISH AMBASSADORS WALES

Factsheet

BROWN TROUT

Salmo trutta

Description - Brown trout inhabit cool, well oxygenated waters with low levels of suspended solids. They lay their eggs in redds (nests) within silt-free gravel of rivers and streams, between October and December, where the eggs will incubate for around 4 months. Upon emerging from the gravel, trout fry seek out shallow, gently flowing water with plenty of cover (trailing vegetation or cobbles / boulders) amongst which they can shelter from predators and high flows. As they grow into parr, trout seek out deeper, faster water in the river, many undertaking a continual downstream migration to larger rivers or lakes to find suitable habitat. Brown trout generally live for 6-8 years, their lifespan influenced by growth rate and how many times they successfully spawn, the latter often being dependent upon access back upstream to the smaller tributary waters in which they were spawned.

Status - The great diversity and adaptability of brown trout has allowed them to thrive in our rivers since the last Ice Age, staging a dramatic recovery in areas such as once heavily polluted urban rivers. There are still, however, significant pressures upon trout stocks, from numerous activities such as agricultural diffuse pollution, land drainage and forestry, hydropower and poor fishery management. Reducing these pressures before wild stocks reach critically low levels is key

Threats include –

- Prolonged low river flows (e.g. abstraction or climate change) and obstructions to migration (e.g. weirs and hydropower)
- Pollution (e.g. from industry, agriculture and forestry)
- Illegal and poorly regulated fishing
- Habitat degradation

Action required –

- Promote the value of wild trout stocks and healthy rivers
- Change abstraction regimes and remove obstructions to migration
- Better regulation of fishing
- Reinstate upland wetlands and increase deciduous woodland in riparian zones to reduce flooding and acidification of streams
- Use regulation and incentives effectively to achieve good farming practice
- Reduce stocking in favour of habitat restoration

Illustration Linda Nyman

Female and male brown trout

Value - Brown trout are a native, iconic species in Wales, indicative of clean water and the overall good health of a river and the land it drains. There are 1.7 million days fished on inland fisheries in Wales by licence holders, with around 690,000 of these days being specifically for trout. Angling for salmonids in Wales supports around £20 million in household incomes and more than 1000 jobs.

Further reading:

For more information about brown trout visit the web site of the Wild Trout Trust.

www.wildtrout.org

To read more on the financial value of angling click on the following link or visit www.gov.uk and search for

[Economic evaluation of inland fisheries](#)

**Ambassador
for the
brown trout**

Kirsty Williams AM

